

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/2 8. uri popoldne.

Štev. 203.

V Ljubljani, v četrtek 5. septembra 1889.

Letnik XVII.

Nov miroven program.

Minole dni se je časopisje mnogo bavilo s člankom berolinske „Post“, ki se poteza za novo tolmačenje svetovnega položaja. Nedavno je v Florenciji izšla brošura „Pensieri sulla politica italiana“ iz peresa senatorja Jacinija, bivšega ministra pod Cavourjem. Ta italijanski politik meni, da Italija z Nemčijo in Avstrijo v vojski zoper Francijo ne bo imela posebnih koristi, pač pa bi bil pri italijanski nevtralnosti rusko-avstrijski boj manj verjeten, nego nemško-francoski. Velika evropska nasprotstva bi se lahko poravnala in svetovna vojska omejila na nemško-francoski dvoboj. Temu oporeka „Post“ z nastopnimi razpravami:

„Evropska napetost ni nepremagljiva vsled nemško-francoskega protivja. Ko bi danes ne bilo Rusije na svetu, spravila bi se bila Nemčija že davno s Francijo. Francozje se nečejo sami bojevati zoper Nemce, sicer ne zaradi tega, da bi ne zaupali svoji sreči, pač pa ker uvidevajo, da po vsej pravici nevarnost vojske ni v nobenem razmerju s slučajnimi pridobitvami. Ko bi Francozje vedeli, da bodo morali osamljeni stati nasproti Nemčiji, premislili bi se takoj, kolik je svet, kolike koristi, po katerih sega francoska roka, in kakó velika škoda jej preti, če s svojim sovraštvom prisili Nemčijo, da se bo zvezala z vsemi protivniki Francije. Ker se pa Francija zanaša na Rusijo, upa, da bo uničila Nemčijo in potem samovoljno gospodarila v odprtem jej svetu. V tem leži jedro evropske nevarnosti. Edino le v tem. Francija ima mnogo zadev, v katerih bi jej koristilo nemško prijateljstvo; Rusija pa noče nobenih prijateljev, noče biti nasproti nikomur dolžnik, ker meni, da bo sama izvršila svojega vspeveda točke; francosko pomoč trpi, ker po njenem mnenju ne zahteva vzajemnosti. Francija in Nemčija bi bila lahko dobra sosedja, ko bi Francija prav umevala svoj naravni svetovni poklic. Rusija in Nemčija sta bila dolgo časa zaveznika, toliko časa namreč, dokler je videla

prva v drugi le svoje orožje. Enakopravnega in enakorodnega pomočnika ne more Rusija potrebovati, noče ga imeti; v to so njeni načrti preveliki in preveč samopašni. Ponavljamo, da bi se Francija z nami sprijaznila, ko bi se jej vzela ruska pomoč, Rusija pa bi se z nami ne spravila, tudi ko bi se Francija v zemljo pogreznila. Pod Rusijo umevamo takó zvano panslavistiško stranko, ki je vodilna moč ruske politike, in sicer panslavizem ni gonilna sila vsled lastne vrlosti, marveč vsled nenaravnosti celega državnštva.“

V bistvu ta mirovni program ni nov, kajti isto misel je Bismarck tudi že javno v državnem zboru izrazil. Zanimivo je, da „Post“, ki je nedvojno v dotiki z nemškim ministerstvom zunanjih zadev, takó odurno piše proti Rusiji ravno sedaj, ko pričakujejo carja v Berlinu, ter se nekako dobrika Franciji, kar naravnost nasprotuje onemu, kar se je dosedaj z nemške strani pisalo in govorilo o Franciji. Pomenljiv za našo državo pa je konečni odstavek zgorajšnjega članka, ki slóve:

„Če se hoče Jacini izogniti vojski, v kateri bi se Italija skupno bojevala z zaveznikom, govoriti bi se morda dalo še o drugem potu, namreč da bi se Rusiji z dovoljenjem ostale kontinentalne Evrope odprla pot v Azijo in na — balkanski poluotok. Take velike pridobitve bi naravo ruske države predrugačile in preustvarile nenevarno za zapadno Evropo.“

Avstrija ima na Balkanu tudi svoje koristi, Avstrija, zvesta zaveznica nemškega cesarja. Neprijetno mora dirniti vsakega Avstrijanca, ko nemški poluuraadni list menda celó vsled višjega povelja takó vetrasto — razpolaga z avstrijskimi interesi.

Občni zbor „Narodne šole“.

(Dalje.)

Z veseljem moremo konstatovati, da tudi več. duhovščina kaže svoje zanimanje za društvo. Med podporniki je več gospodov, ki skoro redoma

vplačujejo svoje doneske z namenom, da se podari potem kaj učnega blaga šolam njihove župnije. Tak prijatelj šole in našega društva je bil tudi ranjki gospod Matej Koder, župnik na Slapu. (Skoro bi si upali trditi, da je blagi mož smatral za svojo dolžnost, vsako koristno podjetje med Slovenci podpirati.)

Društvena zahvala gre tudi gospodom Grubbauerju, Giontiniju in Gerberju. Prvi je poslal obe leti po več tisoč zvezkov v dar; to darilo gratis-zvezkov bi se jako povečalo, ako bi se njegove pisanke vpeljale po vsej deželi, kakor na pr. na Koroškem. Tako vsaj obeta v svoji okrožnici na vse ljudske šole na Kranjskem. Druga darovatelja sta po več sto pisank starejše izdaje izročila „Narodni šoli“. Vsa ta darila so se razposlala ljudskim šolam. Hvala dobrotnikom!

Statistika društvenikov kaže, da ustanovnikov ni priraslo niti v zadnjem, niti predzadnjem letu.

Vknjiženih je 18 z vsoto 315 gold.; torej še niso vsi ustanovniki vplačali popolni znesek 20 gld. Nadejati se pa tudi ni, da bi se to kdaj zgodilo; terjati se skoro ne more, ker so ustanove bolj dobrotne, za katere društvo nima davjati vračila. Izmed 18 ustanovnikov so 4 že umrli. Ustanovnina je naložena in obresti znašajo od dveh let skupaj 47 gl. 56 kr., ki so tudi z glavnico shranjeni.

V pomnožitev ustanovnine bi bilo priporočati, da slavni občni zbor sklene, naj se od izkazanih obresti 20 gld. pripíše k ustanovnici na ime „česko-slovenskega spolka“ v Pragi, ki je 17. maja 1888. l. vsled prijaznega posredovanja našega častnega člana Jan. Legota poslal 30 gl. Ta izvanredna podpora zasluži, da se hrani v spominu lepi slovanski vzajemnosti v znak.

Društvenikov z letnim doneskom je bilo l. 1888. 73 šol, 57 učiteljev, torej 130 skupaj; leta 1889 je število šol povišalo se na 89, učiteljev pa zmanjšalo na 48; skupaj je bilo l. 1889. plačujočih članov 137.

Razun teh pravih udov (§ 5.) je bilo l. 1888. 60 ljudskih šol brezplačno obdarovanih; 30 ljud-

LISTEK.

Knez Zelenogorski.

(Prevel iz češčine — ak.)

Da bi izvedel pravo razlago besede „kamaroma“, iskal sem po arhivih, a nisem vendar ničesa našel. Na neki poti — šel sem ta dan v zaborski arhiv — vidim nekaj belega. Ustrašim se — in hitim po cerkvenika.

„Cerkvenik, le brž, le brž, tam se je nekdo obesil.“

Cerkvenik z rudečimi očmi, katere so kazale, da je že več frakeljnov „lichtmeistra“ izpil — hitel je, kakor je mogel.

Prišla sva srečno na kraj nesreče.

„A to je ta p . . . — to je Zelenogorski knez. Oj France, oj knez Zelenogorski, oj zelena gora“, tako ga je nagovorila moja majajoča se telesna straža in hotela ga v gibanje spraviti.

Pa ni šlo. Stal je sključen med zidom in drevesom, ter videlo se je, kakor bi bil obešen. Trdno je spal. Bil je ves strgan.

„Počakajte, gospod, jaz ga bom poživil, za jeden trenotek sem tukaj“, reče cerkvenik in odide.

Čez kakih pet minut je bil že tukaj z dvema steklenicama rudeče tekočine.

„Le čakajte, gospod, to-le je „lichtmeister“, „aqua vitae“, bolj močan kakor Hofmannove kapljice — in to-le je zopet dobra tinktura — „blumovka“ — to mu bom pokazal — in potem ga lahko peljem na najvišji hrib.“

Komaj je izgovoril, začel ga je maziliti — in kar je ostalo, je izpil — da bi se ne skisalo.

Zdravilo je precej pomagalo, preje nego marsikateremu sto litrov karlovarske vode.

Komaj je poduhal živi mrlič znano „aquam vitae“ — odpirajo se mu oči, hrbet se naravná, . . . in komaj zagleda drugi kozarček, že nateguje svojo suho, koščeno roko.

„Mi smo knezi — mi smo grofje — mi smo knezi — mi smo grofje — z Zelené gore“, donelo mu je iz ust.

Cerkvenik — da mu „medicine“ precej ne zgrabi — se je nazaj pomikal. Bal se je za ta zaklad bolj nego za svoje življenje.

Jaz sem odšel. Kam sta potem šla in kaj se je zgodilo, ne vém.

* * *

Nekdaj me pokličejo iz Bratronic, da previdim bolnika. Ko že opravim in grem domov, sreča me župan.

„Kje pa ste bili sosed?“ vprašam ga.

„Bil sem pri Francetu Louloji, da mi nekaj popravi. Leži revež, in v njegovi sobi je kakor . . . Tako ročen mož je, vse zná narediti, dokler „ga“ preveč ne potegne.“

„Mu je li slabo?“ vprašam jaz. „Ne vém, pa se je že precój postaral, in suh je kakor suha goba. Kje pa stanuje?“

„Veste, v tej razbitej luknji, s črnim dimnikom.“

Sklenil sem, da obiščem bolnega Franceta, bodi si, kjer hoče.

Potrkam — tiho kakor v grobu — odprem — vrata zaškripljejo — nobeden ne diha.

Ta trenotek porabim, da pregledam sobo. Tla so mehka, črna, kakor dobra njiva, strop iz desk zbit, sveti se skozi, okno prav majhno, steklo na pol razbito in s papirjem zamašeno. V prvem kotu je stara postelj robinsonovega sloga, zraven razbit stol, na katerem leži kos strgane sukne; v drugem kotu miza, na nji zelena stekleničica s papirjem zamašena. Blizo vrat podrtá peč . . .

Vstopim, grem okoli peči, pa verjemite mi, hladno je bilo tako, kakor bi peč bila kos ledu. Ta je že pozabila, kaj je ogenj. Gledam, če bi na postelji kaj živega videl. Oči pa proti volji pogledajo na stol; tu leži telovnik z velikimi, rumenimi gumbi. Zdj mi pride na misel, da odgrnem odejo. In res,

škimi šolam so se podarili vsled odborovega sklepa učni pripomočki za številjenje in oblikoslovje in slavni c. kr. deželni šolski svet je zaznamoval one šole, katere so darovana učila najbolj pogrešale, ter tudi izrekel svoje priznanje odboru za dobrodelnost.

V zadnjem društvenem letu so bile le 24 ljudskim šolam brezplačno v šolskem blagu naklonjene podpore; vrednost daril broji za l. 1888 = 206 gl. 26 kr. in za l. 1889 = 122 gl. 88 kr.; torej vkupe 329 gl. 14 kr. Pri razdelitvi podpor se ni prezirala nobena prošnja in odbor je storil v smislu § 12. društvenih pravil, kolikor je gmotno stanje „Narodne šole“ dopuščalo.

Število podpirancev še ni bilo nobeno prejšnjih let tako visoko, kakor baš zadnji dve leti, osobito 1888, in odbor se je srčno radoval, da je ravno povodom 40letnice najdobrotljivejšega našega vladarja doseglo število obdarovancev takó znatno visokost.

Tudi od slavne „Matiče Slovenske“ z dopisom dné 2. nov. 1888 podarjene zemljovide, katerih je še prav velika skladovnica na ponudbo, so se nekaj porazdelili gg. učiteljem in nekaterim šolam, ki so se zanje oglasile. Kdorkoli jih želi imeti, naj se potruži k prvomestniku in dobi jih brezplačno. Izrečno pa moramo poudarjati, da manjka Avstrije, Evrope, Rusije, Azije, Avstralije. Od severne in južne Amerike je le še nekoliko izvodov na razpolaganje; od drugih je pa še prav obilo dobiti, recimo: 1. Balkanski poluotok, 2. Italija, 3. Španija in Portugalsko, 4. Francija, 5. Belgija in Nizozemsko, 6. Nemčija, 7. Britanija, 8. Škandinavija in 9. Švica.

Istotako je šlo drugo darilo slavne „Matiče Slovenske“, t. j. 190 izvodov „Telovadba II. del“ med svet. Knjižica se je razdelila učiteljem na Štajerskem, Primorskem in Kranjskem.

Za oba darova se zahvaljujemo slavni „Matici Slovenski“ tudi na tem mestu. (Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 5. septembra.

Notranje dežele.

Velikih cesarskih vojaških vaj na *Gališkem* se vdeležujejo tudi vojni minister fem. baron Bauer in po trditvi lista „Czas“ nemški in italijanski vojaški pribočnik.

V *dunajskem* mestnem zboru vedno odločneje postopajo pristaši „zdrženih kristijanov“. Predvčeraj je v mestni seji pri razpravi o osrednjem pokopališču odbornik Frauenberger imenoval protisemita Gregorika blebetača, ker je kritikoval več hib na pokopališču. Ta izraz je vzbudil veliko nevoljo in razburjenost na antisemitskih klopéh. Oglasilo se je k besedi še več desničarskih govornikov, ki so vsi enoglasno poudarjali svoje krščansko stališče.

Če so trditve raznih listov resnične, predložil se bo *državnemu zboru* pri njegovem sestanku postaven načrt o ustanovitvi avkeijskih poslopij, novela k pristojbinski postavi in taka k davku od žganja. Pristojbinska novela se bo nedvojno opirala na oni načrt, o katerem se je pristojbinski odsek že posvetoval, a je državnemu zboru manjkalo časa za njegovo obravnavanje. Kar se tiče novele k davku

od žganja, pokazala se je baje, da so se kontingenti previsoko cenili in da bo treba preklicati davčno prostost onega špirta, ki se rabi za izdelovanje octa.

„Pester Lloyd“ je izvedel, da bo *ogerski* trgovinski minister državnemu zboru predložil načrt, kako naj se izvrši dné 1. januarja 1891 ljudsko številjenje. Ob enem bo zahteval v to potrebni kredit.

Vnanje države.

Kakor znano, sklenil je katoliški shod, ki je meseca junija zboroval v Parizu, resolucijo, naj bi vsi knezi v mejnarodnih zadevah prosili *papeža*, da prevzame razsodbo in posredovanje. V Londonu je že dlje časa „mejnarodna razsodnja in mirovna zveza“, ki izdaja lastno glasilo „Concord“. Ta list z jako laskavimi izrazi omenja pariški katoliški shod ter konečno dostavlja: „Jako hvaležni smo za uslugo, ki se nam je izkazala s poročilom o gibanju francoskih katoličanov. To gibanje je velikega pomena za skupno stvar, katero imamo vsi pred očmi, in popolnoma opravičeno se nadejamo, da se bodo za to vprašanje v polni meri zanimali tudi angleški katoličani.“ Tako piše brez predsodka nekatoliški list v Angliji o katoliških zadevah. Primerjaj pa s tem postopanje naših gospodov liberalcev, ki se besnosti kar pené, kakor hitro jim zadoni na ušesa le nedolžna besedica o veri, katoličanstvu ali papeštvu! — Vsled žalostnih finančnih razmer v Italiji, vsled katerih je posebno trpelo rimsko plemstvo, kakor smo že označili v nedavnem članku „Iz Rima“, ustanovila je rimska katoliška stranka pod vodstvom papeževega stričnika, grofa Filipa Peccija, banko pod imenom: „The Anglo-Roman Bank Limited“ ki bo imela svoj sedež v Rimu in Londonu.

Srbska kraljica Natalija je bajé Milanove predloge o vravnavi njenega stališča odklonila, kakor tudi še ni odgovorila na nasvete regentstva. Pravijo, da bo v kratkem prišla v Belgrad. Z druge strani se celó trdi, da bo v Belemgradu kupila hišo ter se v njej stalno nastanila. Treba je na vsak način počakati, koliko je resnice na tem. — „Srpska Nezavisnost“, glavno glasilo liberalne stranke, odločno pobija dosedanji bojni način raznih strank in njihovega časopisja „Odkritosrčno priznavamo,“ pravi, „da ta strastni in samopašni boj slabi na znotraj in zunaj našo moč. Programi raznih strank so si toliko sorodni, da se čudimo, kakó ljuto se more pri vsem tem biti mejsebojni boj, kakor bi bili pristaši drugih strank tuji sovražniki. Glasila postopajo s političnimi protivniki kakor z izdajicami in hudo delniki, in ko bi bila le polovica vsega tega resnična, kar pišejo, morala bi se Srbija brez obotavljanja odpovedati vsakemu poklicu na iztoku. Kar se tiče nas, obsojamo vsak zavratni boj zoper politične nasprotnike. Poleg tega se je pa narod že davno naveličal strankarskih preprirov.“ — Dunajski dopisovalec ruskega lista „Novoje Vremja“ je bajé iz zanesljivega vira izvedel, da baron Thoemmel, avstrijski poslanik na belgarskem dvoru, odločno zastopa stališče srbskih narodnih teženj v Makedoniji in celó v Bosni in Ercegovini. Izjavil se je neki celó, da ne bi nič oviralo spojenja zadnjih dveh imenovanih provincij s Srbijo, ko bi se ta hotela v vojaškem in gospodarstvenem oziru podrediti Avstriji. Vest je ruskega vira, s tem je označena tudi stopinja verjetnosti. — „Odjek“ pozdravlja v Nišu zbrane srbske duhovnike ter naglašá, da se je srbsko duhovništvo v vseh hudih narodnih borbah zaslužno odlikovalo, da se ni nikdar ločilo od naroda in ustvarjalo posebno „kasto“. Ostalo je do današnjega dne zvesto starim tradicijam ter bo gotovo to storilo tudi v bodoče.

„Oj knez, oj zelena gora — poglej balzam — eece kren — poglej tinkturo, magnet, to te bo okrepcalo. Tukaj imaš elektriko — pa moraš mi uro popraviti.“

France se usede polagoma na postelji, in v njegovih motnih očeh se zablíši.

„Ti si moj angelj varuh. Bog te je ravno sém pripeljal; ti veš, kaj pozdravlja ‚marode‘, kaj je najboljšje na svetu, — oj, danes je slabo. Daj sem kozarec, da se ogrejem, da se okrepcam, da se ta mraz razžee, bolno telo okreva, da smrt zapodim.“

Cerkvenik mu dá kozarec „tinkture“ in položi uro na slabo mizo.

Revež France „pokusi“, in kozarec pride iz ravne črte v vertikalno. In ko vse izpije, še ga tišči, kakor dudak svoj meh.

Učinek je bil nepričakovan: leno telo postane brhko, obraz je naenkrat rudeč... Vstane, osnaži z roko telovnik, — prav za prav samo velike, svetleče gumbé — obleče ga in gré k mizi ter ogleduje bolezen ure.

Ni se več tresel, ni bil več len, iz ovenele cvetlice je postala čvrsta, sveža.

Bil sem radoveden, kako bo začel popravljati.

Ali vsa čast mu. Spoznal sem, da je urarstvu kos — izvlekel je iz žepa samo nož — polomljen nož — in kolesa so se vrtila. (Konec sledi.)

Srbska in *bolgarska* vlada sta si minole dni zaradi vznemirjajočih vesti v obestranskem oboroževanju dali potrebna pojasnila in zadržila. Srbski agent v Sofiji je naglašal nasproti Stambulovu, da stoji Srbija na stališču prijateljske solidarnosti vseh balkanskih držav; zaradi Srbije ni treba Bolgariji oborožiti niti enega moža. Iz Belegagrada in Sofije se poroča, da je napravil ta korak obeh vlad najboljši vtis.

Mej raznimi vojaškimi predlogami, katere bodo došle prihodnjemu *nemškemu* državnemu zboru, bo tudi postaven načrt o ustanovitvi dveh novih vojaških generalnih poveljništev. Petnajsti armadni kor, ki broji sedaj 49 pehotnih bataljonov, razdelil se bo v dva dela ter ustanovil nov komando na vzhodu, kar se je dosedaj opustilo z ozirom na Rusijo. Ta razlog pa je odpadel, odkar je Rusija osnovala v Vilni in Varšavi dva nova vojaška kora. Naglašá pa se, da se s tem ne bo pomnožilo število vojakov, marveč je ta naredba le posledica francoskega vojaškega postavodajalstva. Govori se, da bo eno poveljništvo v Metz, drugo pa v Bidgošću (Bromberg) na Poznanjskem.

Rimski dopis „Pol. Corr.“ naglašá, da sedaj celó odločni nasprotniki *italijanske* naselbinske politike priznavajo njene velike vspehe. Če se primerja začetek italijanskega zasedanja v severni Afriki s sedanjimi razmerami, tajiti se ne more, da se smejo za prihodnost gojiti najboljše nade. Prva ekspedicijska v severni Afriki se je izvršila pod jako neugodni pogoji. Italija je z zasedanjem Masave žalila egiptske koristi, Italijanom je pretela nevarnost od vedno napredujoče sudanske vstaje in Abesinije, katere kralj Janez je bil tujcem vedno sovražen. Vrhu tega pa italijanska vojna ni bila zadostno izvežbana, ker je bila iz najraznejših elementov sestavljena. Danes pa ima Masava že 400 hiš, bolnišnice, lekarne, prodajalnice itd. Domačinci kar v tolpah vró ter prosijo varstva pod italijansko zastavo. Monkullo in Otumlo, za časa zasedanja komaj 7000 prebivalcev broječa, jih imata dandanes že 40.000. Janezov naslednik Menelik se je izkazal za prijatelja Italije. Vse to je zasluga Crispijeve bistroumnosti. — Škoda, da napominani dopis ne primerja razmer v Masavi z onimi v blaženi Italiji, kjer preti splošnji finančni polom. Radovedni smo, ali bi v tem slučaju mož tudi naglašal Crispijeve zasluge?

Razni listi so minole dni razširjali vest, da se je pričelo zoper *turško* oblast vstajno gibanje tudi na otokih Rodu, Lemnu in Samu. Posebno na Rodu in Lemnu niso bili nikdar enaki nemiri ter manjkajo poleg tega na vseh treh otokih vsaki pogoji za vstajo. Zgorajšnje govornice je razstresel skoraj gotovo oni, kateremu je bilo na tem ležeče, da prav velikansko našopiri pomen kretskega gibanja ter vzbudi prepričanje, da ta vstaja sega že čez kretske meje.

Izvirni dopisi.

Od meje kamniško-kranjskega okraja, 3. sept. (Železnica Ljubljana-Kamnik.) Že pred davnim časom omenjal je dopisnik v „Slovinci“ nekatere težnje, nekatere želje, koje gojijo prebivalci severo-zahodne strani okraja kamniškega, kakor tudi njih sosedje onostran meje v okraju kranjskem gledé graditve železnice Ljubljana-Kamnik, oziroma gledé železnične postaje za Mengiš in severno okolico njegovo.

Dopisnik je izrekel tedaj gorko željo, naj bi se tukaj vendar oziralo na večino prebivalstva, na krajevne razmere in njih prihodnost, ne pa na posameznike in njih zahteve. Žali Bog, beseda rečena tedaj bila je: bob ob steno! Niti najmanjšega odmeva ni našla ta skromna plebejska zahteva v očeh faktorjev, kojim je naložena skrb za uredničenje te železno-cestne proge. No, kdo pa naj se ozira na skromni dopis, ko so celó napori ljudstva in njegovih zastopnikov zaman! Kakor nam znano, vložilo je še predlansko leto mengiško županstvo prošnjo pri deželnem odboru, naj se vendar slednji ozira na to, da se vzgradi železnična postaja bodoče železnice Ljubljana-Kamnik v Mengišu, ne pa kje drugje. To prošnjo podpisala so vsa županstva severo-vzhodne strani okraja kamniškega; isto je storilo tudi cerkljansko županstvo v okraju kranjskem, videč, da bi bila železnična postaja v Mengišu tudi velika korist za ondašnje občino. — Toda zaman! — Ni pomagalo, da se je ta opravičena prošnja izročila v preudarek vis. c. kr. poljedelskemu ministertvu — ne da jo je slednje uvaževalo in za opravičeno spoznalo. Navidezni in resnični kapitalisti, ki povzročujejo takozvano „koncesijo“ za zgradbo te železnice, vrgli so jo meni nič tebi nič „ad acta“ — naj pričakuje rešenja do sodnjega dné.

Kakor že jedenkrat omenjano, ima se ta bodoča železno-cestna proga graditi od severne Rudolfove železnice po ljubljanskem polji preko Posavja čez Savo proti Črnučam in od tod dalje preko Trzina v Domžale in iz Domžal poleg Jarš proti Kamniku.

tam leži kakor jež. Vzbudi se in uprè svoj pogled ná-me.

„Milostljivi gospod, slabo je, slabo. Moram poginiti kakor pes; milostljivi gospod, jaz sem toliko doživel v vojski za cesarja, mene je poznal Radecký, kakor svoje črevlje. O joj, mraz me trese, slabo je, že davno ni ničesa v želodecu, ljudje so kakor skala. O joj, nobenega usmiljenja, moj konec, jaz revež, jaz berač...“

Tako je jadikoval in se solzil. Mene je to pretreslo. Onkrat je bil grof, knez — in danes je Lazar, revež, bedak. Tako je pri nesrečnih žganje-pivcih, — enkrat preveč — drugikat nič. Ni-li boljša srednja pot?

„Ali pa kaj molite in prosite Gospoda Boga za pomoč?“ vprašam jaz.

„Sevéda, če človek nima, mora iskati zgoraj, Radecký je tudi molil in nas napominjal: otroci, le molite...“

„Vam je li danes slabo? Niste-li danes več knez?“

„Oh joj, bóde me, — ne morem dihati — danes na grofa niti ne mislim ne“, reče jokaje se.

Naenkrat zaškripljejo vrata, odpró se in pogleda notri zaborski cerkvenik. Desno roko ima dvignjeno, pa drži v nji samo stekleničico. V levi roki drži uro in s trepetajočim glasom pravi:

— Vprašanje pa nastane sedaj: „Ali pa bode proga v tej smeri tudi zadoščevala opravičenim potrebam in koristim ljudstva? — Ali bode ta smer pravonaravna? — Ali ne bode morda vsa njena lega preveč jednostranska, se ne bode li preveč ozirala na posameznike?“

Na vprašanja ta odgovoriti nam ni težavno; z britkim srcem moramo zanikati vsa ta vprašanja in posebno zadnje. Res, žalibog, tožno a resnično! Načrti kažejo nam, kako se ta proga ozira le na posameznike, kako brezozirno pa izpušča prebivalstvo — kako malo mar so jej severni kraji — njih kmetijstvo in obrt. — Kakor mačica svoje starke, tako zvesto oplazi se ta proga „Domžal“, sela znane po slavninarski industriji; potem pa se zavije meni nič tebi nič proti Jaršam in na polji med Jaršami in Mengišem zaznamovan je prostor za postajo. Odtodi zavije se proti Kamniku. Čuditi se bodemo morali tej progji, kadar se uresniči, kajti imela bode poleg vseh zanimivosti tudi to, da se bode lahko reklo o njej, da se ozira le na posameznike! Kdor pozna Domžale, lahko vé, kaj je bila ta vas nekaj in kaj je sedaj. In to ravno dá nam misliti mnogo. Praviijo, da je slavninar pokrivalo, a mi še pristavljam, da je slavninarska industrija ravno tako lahka. Pa tudi, ko bi to ne bilo — znano je, da se tarifi železnice ravna po teži. Kdo še ni videl kedaj na Dunajski cesti v Ljubljani domžalskih voznirov vozečih velikanske vozove kakor kočja selskega siromaka z jednim samim konjem — bili so naloženi slavniniki, in iz tega sledi: da od lahke industrije, z lahkimi produkti bodejo tudi lahki prihodki za bodočo železnico, kljub temu, da so obljubili Domžalci krog 16.000 gld. za nakup delnic tega podjetja.

In ako se ozremo dalje, bode postaja za Mengiš na polji poleg Jarš. Kaj pa so Jarše? Mala vas, ki poleg umetnega mlina Majdičevega nima nobenih znamenitosti. In zopet tu izogne se proga Mengiša ter naredi nepotreben ovinek. Ne bodemo kritikovali, kako in kaj za prihodnost, a toliko vemo, da se imenovana tvrdka glasi: „Peter Majdič in Mannsburg“ — tedaj vidimo, da ima g. tovarnar Majdič veliko spoštovanja do Mengiša in bi bil gotovo rad položil od svojega mlina pa do Mengiša lasten normalni tir, po kojem bi bil dovaževal in odvaževal lahko s konji cele vagone. Ker pa se je proga Mengišu oddaljila, ne preostaje nam drugzega, nego še jeden pot vprašati vse dotične oblasti, kaj vendar mislijo? Ali znesek 70.000 gld., kateri je obljubil deželni odbor, ne reprezentuje domžalskih 16.000 in g. Majdiča 20.000 gld.?

Res se Mengiš in okolica ne smeta preveč oholo obnašati, kajti, kakor znano, je naš prispevek pod ničlo, a vendar dežela je obljubila, deželani smo i mi in zato zahtevamo ravnopravnost. Lepa svota 70.000 gld. jasno govori in kliče: Vsakemu svoje! Ne bodemo obširno dokazovali, a kdor pozna prijazni Mengiš in severno okolico njegovo, ve, da bi bila gotovo krivica, ko bi se Mengiš tako oddaljil, kakor kaže sedaj. Saj bi se železnica lahko vila kraju primerno med Trzinom in Domžalami in tu bila naj bi postaja kje ob veliki cesti, kjer poleg teh dveh vasi nahajata se še ondi vasi „Stob“ in „Depala vas.“ Odtodi bila bi najkrajša pot v Mengiš, kjer naj bi bila zopet postaja, in od Mengiša bila bi zopet ravna črta v Kamnik. Saj postaja v Mengišu imela bi obilno prometa s severozahodno stranjo okraja kamniškega in to stranjo okraja kranjskega. Železnica imela bi koristi, katere pa jej bodo sicer odpadle, kajti naši vozniki kaj neradi ubirajo pot po ovinkih in pojdejo rajši naravnost v Ljubljano. Dovolj, sklenemo naj ta dopis, le nekaj nam je še na srcu. — Radovedni smo, kaj bodo rekli Kamničani, ko bodo imeli vsled ozirov bodoče železnice dva kilo metra daljšo pot iz Ljubljane v Kamnik, nego bi jo imeli, ko bi šla proga poleg Mengiša, kaj poreče vodstvo praharne in kaj visoki c. kr. erar, ko bode moral na časov čase radi nekaterih posameznikov plačevati za 2 klm. več železniške pristojbine? Ali bode tudi molčal na ljubo temu malenkostnemu številu? Znano je, da železnice iščejo najkrajšo pot, a železnica Ljubljana-Kamnik bode nekaj novega, česar še Američani dosedaj gotovo ne poznajo! —y—

Trgovska in obrtniška zbornica.

(Dalje)

V. Gospod zbornični svetnik Anton Klein poroča, da je občina Šentožbalt prosila dovoljenja,

da se napravi v Trojanah s pošto zvezana brzajavna postaja.

Vás Trojanje leži ob veliki državni cesti blizu kranjsko-štajerske meje in je od te vasi do brzajavnih postaj v Lukovico na Kranjskem in na Vransko na Štajerskem tako daleč, da se je teh postaj mogoče posluževati le redkokdaj, ker se mora preveč plačevati za pot k postajama. Trojanje so v občini Šentožbalt, ki šteje po zadnjem števljenju 2759 duš. Brzajavna postaja v Trojanah bila bi v rabo ne samo 31 vasem in 17 zaselijem, ki se nahajajo v občini šentožbalski, nego tudi bližnjim v brdskem in litijskem sodnjem okraju. V občini šentožbalski je 42 samostalnih obrtnikov, mej njimi 13 mlinarjev in žagarjev. Trgovina z lesom, čreslom in deželnimi pridelki je precj živahna in so prodajalci v zvezi s trgovci v Ljubljani, Trstu in drugih mestih; tedaj je tudi promet po državni cesti proti Ljubljani in okrajni proti južni železnici v Zagorju živahen. Ker je v občini Šentožbalt in v sosednjih zeló mnogo obširnih gozdov, nadejati se je, da bode trgovina z lesom vedno bolj procvetala, in to bi gotovo na korist prodajalcem in kupcem pospeševala brzajavna postaja. V poštev pa je tudi treba jemati, da bi brzajavna postaja gotovo dobro dešla občinskemu uradu v Šentožbaltu, župnim uradom v Čemšeniku, Šentgothardu, v Kolovratu, in v Št. Ožbaltu, potem potovalcem, vojakom, katerih vsako leto mnogo pešali na konjih hodi skozi Trojanje, kjer tudi mnogokrat prenočujejo.

Ker se ne more tajiti, da ne bi brzajavna postaja pospeševala obrta, trgovine in prometa, zato je odsek mnenja, da je postaja potrebna, torej nasvetuje:

„Slavna zbornica naj se v svojem poročilu do c. kr. poštnega in brzajavnega ravnateljstva izreče za napravo s pošto zvezane brzajavne postaje v Trojanah.“

Predlog je bil sprejet.

VI. Gospod zbornični svetnik Jernej Žitnik poroča o tržnem redu in semenjskem tarifu za semnje v Medvodah. Občinski odbor v Medvodah sklenil je tarif za semenjske davščine in je to županstvo s tržnim redom vred predložilo visoki c. kr. deželni vladi v potrjenje v zmislu § 70. obrtnega reda z dné 20. decembra 1859, drž. zak. št. 227.

Tržni red je pravilno sestavljen in se ozira na določila zakona zoper živinsko kugo od 29. febr. 1880, drž. zak. št. 35, in tudi tarif se naslanja na deželni zakon z dné 3. decembra 1868, drž. zak. št. 17. Po tem tarifu bode plačevati 1. za stajališče ali bajto po 40 kr., 2. za vprežno ali veliko klavno živino po 6 kr., 3. za majhno klavno živino po 3 kr., 4. od stavkarja, ki kaj prodaja, po 4 kr. Ako se primerjajo ti postavki s tarifom, pridejanim k omenjenemu deželnemu zakonu, po katerem je dopuščeno naslednje tržnine skleniti: a) za jedno stajališče ali bajto od 10 kr. do 1 gld., b) za jedno vprežno ali veliko klavno živino od 3—6 kr., c) za jedno majhno klavno živino od 1—3 kr., d) od vsakega stavkarja, ki kaj prodaja, 6 kr., — sme se trditi, da niso previsoki, da se je pri sklepanju oziralo na § 69. obrtnega reda z dné 20. decembra 1859, drž. zak. št. 227.

Z ozirom na rečeno nasvetuje odsek:

„Slavna zbornica naj se izreče v svojem poročilu do visoke c. kr. vlade za potrjenje tarifa semenjskih davščin.“

Predlog je bil sprejet.

(Dalje sledi.)

Dnevne novice.

(Fcm. baron Schönfeld) se je danes zjutraj pripeljal v Ljubljano, nadzorovat tukajšnji 5. brambovski polk.

(Umrli) je včeraj dopoldne tukajšnje tobačne tovarne c. kr. višji nadzornik g. Iv. pl. Rezzori v 63. letu. Pokojnik je bil v svojem poslu veščak in za zasluge odlikovan z laškima redovoma sv. Mauricija in sv. Lazarja. Pogreb bode jutri ob 5. uri.

(V Bledu) je umrl dné 3. t. m. Aleksander baron Lazarini, c. kr. kamornik in major v pokojju, v 69. letu svoje starosti. Truplo bode prepeljali v Smednik in položili v rodbinski rakvi.

(Konfiskacija.) Zaplenjena je zadnja številka „Edinosti“ zaradi „Političnega pregleda“.

(Zdravniki okrajne bolniške blagajnice Ljubljanske) so izvoljeni gg.: Dr. J. Deré in dr. Vinko Gregorič, oba praktična zdravnika; dalje policijski zdravnik dr. Illner in vladni koncipist dr. Zupanc.

(Semenj v Škednji pri Trstu) Gospodarsko društvo v Škednji nam je poslalo naslednje naznailo: Lansko leto je mestni magistrat razglasil nov semenj kmetijskega orodja v Škednji, a to prepozno, kajti ta semenj bi moral biti petnajst dnij pred enakim semnjem na Občinah v tržaški okolici. Zato prodajalci niso pripeljali takega blaga na prodajo. Letos je ta semenj zopet razpisan. Naj gospodje opozorijo prodajalce kmetijskega blaga na ta semenj, ki bode petnajst dnij pred navadnim v Trstu. Pripeljejo naj vinske posode, desk, tramov, obročev itd., kar bodo gotovo spečali, ker kvaternega semnja v Trstu ni več. Kmetje iz Istre in spodnje okolice bodo gotovo rajši šli v Škedenj kupovat, nego na Občine.

(Konkurz) je zglasilo tukajšnje c. kr. deželno kot trgovsko sodišče na imenje Ham m e r s c h m i d t a, trgovca na Vrhniki. Konkurni komisar je c. kr. okr. sodnik g. K. Pauer, upravnik pa g. K. Mayer, trgovec in posestnik na Vrhniki. Obravnava bode dné 4. novembra pri tukajšnjem deželnem sodišči.

(Kranjsko in pariška razstava.) Pariške razstave se je vdeležil le en Kranjec, in sicer znani čebelar g. Miha Ambrožič iz Mojstrane. Gospod Ambrožič je razstavil posebno poučen panj za šole, v katerem se more opazovati delovanje čebel. Panj je prav genijalno narejen. Razen tega je razstavil tudi umetno satovje svojega izdelka. Gledé čebelarstva je Ambrožičeva razložba gotovo najboljša v vsej razstavi, seveda ni ta stroka sploh posebno obilo zastopana. Omenjamo, da je Ambrožičeva razložba v majhni stavbi, ki je zelo skrita za drugimi poslopji, namreč v avstrijskem „aneksu“, za to jo je težko najti. Reklo se nam je, da bi bil dobil boljši prostor, ko bi bil razstavil potom kupčijske zbornice ljubljanske, in da bi dobil tudi odliko prve vrste, ko bi na francoskem popisu ne bil pritisnil po nemški svoje tvrdke. Nemščina ugaja kakemu gospodu na Gorenjskem, v Parizu pa škoduje. „Kmet.“

(Nesreča.) Dné 28. avgusta sta v Mojstrani s topiči streljala Lovro Hlebajne in Janez Šoklič. Pri tej priliki se je vžgalo dva kilograma smodnika; prvemu mladeniču je smodnik opalil obraz, drugemu roke.

(Premovanje konj v Lescah) je bilo minoli ponedeljek. Konjerejci so prignali dva žrebea, deset kobil z žrebeti, pet mladih brejih kobil, osemnajst dve- in pet enoletnih žrebet. Premije so dobili za kobile z žrebeti: Janez Gogala iz Studenčic 40 gld., Janez Marolt iz Radolne 25 gld., Anton Zupan z Breznice 20 gld., Toma Prešeren iz Lesc 20 gld., Janez Pretnar iz Hoš in Fr. Legat iz Lesc svetinji; za mlade kobile: Andrej Olifčič iz Gor. otoka 30 gld., Janez Fröhlih s Potoka 30 gld., Anton Žnidar iz Zgoš 15 gld., Miha Zupan in Janez Bernard, oba iz Zasp, svetinji; za žrebeta: A. Mršol iz Hraš 15 gld., Janez Gogala iz Hraš 10 gld., F. Walland iz Lesc 10 gld., Janez Walland iz Hlebč 10 gld., Jože Palošnik iz Podgore, Jože Vidic iz Lesc in Al. Knafl iz Mošenj svetinje; privatni darili prijatelja kmetijstvu sta dobila: Matija Marolt iz Dvorske vasi 10 gld. in Frid. Homan iz Radovljice 10 gld.

(Premovanje konj v Mengišu) je bilo včeraj. Prignali so 25 kobil z žrebeti, 17 triletnih brejih kobil in 12 žrebet. Premije so dobili za kobile z žrebeti: Al. Kralj iz Loke 40 gld., Anton Tiringier iz Stražišča 25 gld., Janez Molj iz Kota 20 gl., J. Križnar iz Stražišča 20 gl., Val Gradišek iz Trzina 15 gld., Janez Logar iz Vodice, Miha Prešeren od sv. Ambroža in Primož Kržič iz Mengiša svetinje; za triletne breje kobile: Jože Sršen iz Depole vasi 30 gl., Mat. Mušič iz Trzina 20 gl., Alek. Brgant iz Šenčurja 15 gl. baron Lichtenberg in Fran Jerala iz Hraš svetinji; za žrebeta: Fran Narobe iz Trzina 10 gl., Mat. Golob iz Šenčurja 10 gl., Janez Rogelj iz Zapog 10 gl., Jože Križnar iz Komende in Janez Jenko iz Sp. Bernika svetinji.

(Program) delitve premij za govejo živino, ki bode v Trebnjem v ponedeljek 30. septembra 1889. — Slavno c. kr. ministerstvo kmetijstva in slavni deželni odbor kranjski sta na predlog c. kr. kmetijske družbe kranjske blagovolila dovoliti, da se v Trebnjem za novomeški okraj napravi delitev premij za govejo živino, in sta v ta namen dovolila potrebni denar. — Cilj in konec tej razstavi in delitvi premij je: a) Da se živinorejci tega okraja s primerjanjem goved različnih krajev izpodbudijo v napredek živinoreje in o njem podučijo; b) da se razvidi uspeh, ki se je zlasti s pripomočjo državne podpore dosihmal dosegel pri reji naše do-

mače goveje živine. — 1. Pravice do premij v Trebnjem imajo vsi živinorejci okrajnega glavarstva novomeškega. 2. Do 9. ure dopoldne mora pa vsa živina na mestu razstave biti, in sicer posebej junci, posebej telice in posebej krave na ograjah privezane. Vsak lastnik mora sam skrbeti, da ima njegova živina hlapca ali deklo, ki živini streže. 3. Živina, katera hoče premije deležna postati, mora najmanj že pol leta lastnina tistega gospodarja biti, ki jo razstavi. To mora razstavnik dokazati s spričevalom svojega županstva. 4. Može, kateri bodo sodili ob premiranju živine, se izberó po dotičnem predpisniku c. kr. ministerstva kmetijstva in se morajo ravnati po predpisih za to določenih. 5. Kdor je premijo dobil, mora se s posebnim pismom zavezati, da bode izpolnil vse, kar imenovani ministerški predpisnik veleva, ter da bode premirano goved najmanj eno leto za pleme obdržal. 6. V razstavo se pripuščajo: junci (biki), ki so 1/2 do 3 leta stari; breje krave, ki so najmanj 2 leti, in molzne krave, ki so imele eno, dvoje, tri, štiri ali k večjemu pet telet. Goved sme biti izvirnega marijadvorskega, muriškega, belansko-pinegavskega plemena in pa mešana domača živina z zgorej imenovanimi tremi rodovi, ali pa tudi z drugimi zlahtnimi rodovi, ali pa tudi čisto domača živina. 7. Za lepo živino so določene premije tako-le: Za bika: I. premija (državna) 30 gld., II. premija (deželna) 25 gld., III. premija (državna) 20 gld., IV. premija (deželna) 15 gld. Za teleta: I. premija (državna) 20 gld., II. premija (deželna) 20 gld., III. premija (deželna) 15 gld., IV. premija (državna) 10 gld., V. premija (deželna) 10 gld., VI. premija (deželna) 10 gld. Za krave: I. premija (deželna) 20 gld., II. premija (državna) 15 gld., III. premija (deželna) 15 gld., IV. premija (deželna) 10 gld., V. premija (deželna) 10 gld.

(Umrlo) je v Ljubljani od 25. do 31. avgusta 18 oseb, in sicer 9 moškega in 9 ženskega spola; med temi v deželni bolnišnici 5, v hiralnici 1. — Rojenih je bilo ravno v tem času 23 otrok, in sicer 10 moškega in 13 ženskega spola.

(Graščino Dobrno) pri Celji je kupil od Dubba Dunajčan Frohner, ki namerava grad prenarediti v hôtel.

Raznoterosti.

— Iz Szegedina se poroča: Velikanski nasip proti reki Tisi, kateri je vlada zgradila za dva milijona goldinarjev, se je v dolgotni 150 metrov podrl. Ozirali se niso pri zidanju na ilovčasto zemljo ob nabrežju. Ves temelj je popolnoma omajan. Vlada bo morala skoraj gotovo nasip z nova postaviti. Minister je poslal nadinženerja Passyja na lice mesta.

— Ponarejanje živeža. Minoli mesec se je pred deželnim sodiščem v Bremenu vršila obravnava zoper branjevca H. F. Flüggerja, zatoženega, da je z margarinom ponarejal surovo maslo. Državni pravdnik je predlagal, naj se kaznuje s poldrugoletno jezo in globo 50.000 mark, toda sodišče mu je prisodilo le 4200 mark ali pa po eden dan zapora za vsakih 15 mark. Zadostna kazen, če se pomisli, da v naši ljubi Avstriji še niti nimamo enake postave.

— Iz gob napravljeno soho kneza Bismarcka je razstavila neka prodajalnica v Königsstrasse v Berlinu. Železni, sedaj gobasti kancler sedi z veliko pipo v ustih, širokim „kalabreškim“ klobukom na glavi ter čita šaljni list „Ulk“. Ta umtovor je po trditvi berlinskih listov jako podoben živemu

modelu — v čem najbolj, ali gledé pipe, širokega klobuka ali pa gob, tega ne povedó ocenjevalci.

— Rabinec, nemški pridigar židovske občine v Budimpešti, dr. (?) Kayserling, je napovedal konkurz z borznimi dolgovi v znesku 100.000 gld. Tu se menda pastirček ravná po svojih ovčicah.

— Velikanska trta. Neki Janez Fried v Haugsdorfu na Nižje-Avstrijskem je v devetih letih vzredil trto, ki je letos rodila blizu dvatisoč grozdov S Francoskega in iz Nemčije hodijo ljudje gledat to naravno čudo. Trta bo po površni sodbi dala šest do sedem veder vina.

— Iz šole. Učitelj: „Kaj so storili Izraelci, ko so prišli iz Rudečega morja?“ — Nadopolni učencec: „Sušili so se.“

— Prebrisana glava. Kmet (pri železniški blagajnici): „Eno karto!“ — Uradnik: „Kam?“ — Kmet: „Domu.“

Telegrami.

Jaroslav, 5. septembra. Danes ob 6. uri zjutraj je cesar s spremstvom in namestnikom odšel k vojaškim vajam ter se opoldne povrnil. Popoldne ob 5. uri bo prišel sémkaj, da si ogleda gimnazij, pletarsko šolo in vojašnice. — Danes ponoči sta bila blizu Jaroslava dva častnika zavrato napadena in ranjena.

Berolin, 5. septembra. „Norddeutsche“: Vdeležba umetnikov za spomenik cesarja Viljema velikanskega; došlo je stoštiriinštirideset načrtov.

London, 5. septembra. Osrednji odbor štrajkovcev je od ladijetesarja Lafone-ja predlagane in z zahtevami delavcev soglasne po- goje sprejel.

Umrli so:

3. septembra. Anton Cigoj, hišni posestnik, 80 let, Stari trg 26, vitium cordis.

4. septembra. Ignacij Čadež, delavec, 43 let, Tržaška cesta 35, vsled raka. — Marija Furlan, krčmarjeva hči, 21 dni, Vegove ulice 8, božjast.

V bolnišnici:

2. septembra. Urša Eržen, delavka, 59 let, apoplexia cerebri.

Tujci.

3. septembra.

Pri *Mattcu*: Müller, Kaiser, Spielman, Cral, trgovci, z Dunaja. — Landsmann, trgovec, iz Prage.

Pri *Stonu*: Zampura, zasebnik, iz Trsta. — Knipfer, hranilnični knjigovodja, iz Gorice. — Adler, generalni nadzor- nik, z Dunaja.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v stu	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	742-6	13-4	sl. rzh.	oblačno	12-00	dež
4 2. u. pop.	742-9	20-8	"	"	"	"
9. u. zveč.	742-5	14-6	"	"	"	"

Srednja temperatura 17 3° za 1-0° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

5. septembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	83 gl. 50 kr.
Srebrna " 5% " 100 " 16 % "	84 " 35 "
5% avstr. zlata renta, davka prosta	100 " " "
Papirna renta, davka prosta	99 " 45 "
Akcije avstr.-ogerske banke	907 " " "
Kreditne akcije	304 " " "
London	119 " 50 "
Srebro	— " " "
Francoski napoleon	9 " 48 "
Cesarski cekini	5 " 64 "
Nemške marke	58 " 22 "

ZABAVI IN POUKU.

Izhaja po jedenkrat na mesec.

DOM

in

SVET

Za celo leto 3 gl. Za pol leta 1 gl.

ZABAVI IN POUKU.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnečev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Frančiškansko cerkvijsko v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priloga prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njiju stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano rečno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupece so oljnaté barve v ploščevinastih pušicah (Bleibühnsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najčisteje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah. (14)

☛ Cenike na zahtevanje. ☛

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Katoliška Tiskarna

priporočá raznovrstne

vizitnice

po nizki cení.

Vrelec „Carinthia“,

alkalična kiselica,

nahajajoča se poleg gradú Hagenegg na Koroškem, odlična krepčilna pijača, katera se zlasti radi močne vsebine lithija (Lithion) priporočá kot zdravilo proti boleznim v ledjih in v mehurji, ker jih večinoma prepreči ali celó odstrani itd.

Glavna zaloga je v Železni kapli (Eisenkappel) na Koroškem, od tod se (pošta v Kapli) razpošilja ta kiselica v svet; za Kranjsko in Istro zalaga gosp. Miha Kastner v Ljubljani. (22)

St. 6600.

Razpis.

Pri deželnem odboru kranjskem popolniti je

služba uradnega sluga

z letno plačo 360 gld., aktivitetno doklado letnih 48 gld., uradno obleko in s pravico do 6 petletnic po 25 gld., eventualno službo pomočnega sluga z letno plačo 350 gld.

Prosilci za ti službi naj svoje lastnoročno pisane prošnje z dokazili starosti, šolanja, telesnega zdravja, dosedanjega službovanja in da so večji slovenskega in nemškega jezika izročé

do 30. septembra t. l.

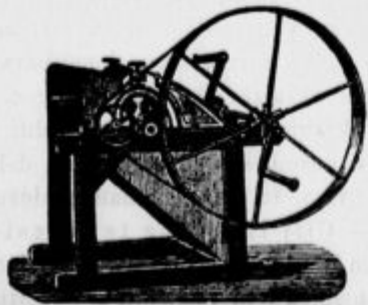
pri deželnem odboru kranjskem.

Od dež. odbora kranjskega.

V Ljubljani, dné 4. septembra 1889.

Vsi stroji za kmetijstvo in vinorejo!

Stiskalnice in mlini za oljve, vinske in sadne stiskalnice, mlini za grozdje in sadje } najnovejša sestava v raznih velikostih.

Mlatilnice, čistilnice in vitala, stroji za ropkanje turšice, sejalniki, orala itd. itd. Sušilne priprave za sadje in sočivje.

Škoporeznice v največji izbiri prodaja izvrstno izgotovljene in po tovarniških cenah

IG. HELLER, Dunaj, Praterstrasse 78

Katalogi in vsako pojasnilo na zahtevanje gratis in franko.

Razprodajalcem najugodnejši pogoji. (20)

Sposobni zastopniki se iščejo ter dobro plačajo.